ziet op het eindoordeel, dat na het jongste gericht den goddelooze wacht. Maar ook deze onderscheiding mag toch nooit worden opgevat in dien zin, alsof Hades en Gehenna twee onderscheiden plaatsen waren en de helsche straf niet reeds in den Hades begon. Gelijk we reeds vroeger hebben opgemerkt, is het beeld van den Hades, dat hier geteekend wordt, volkomen identiek met de schildering, die elders van de Gehenna wordt gegeven. Het brandende vuur, de onleschbare dorst, de pijnen en smarten waarin de rijke man verkeert, zijn dezelfde straffen, die elders aan de Gehenna worden verbonden. De Hades is hier niet anders dan de Gehenna of hel.

Minder duidelijk is de tweede plaats waar het woord Hades gebruikt wordt, nl. in Matth. 11:23 en den paralleltekst Luc. 10:5, waar Christus Kapernaum vervloekt en zegt: „En gij Kapernaum, dat tot den hemel toe verhoogd zijt, zult tot den Hades toe nedergestooten worden". Dat het woord Hades ook hier niet eenvoudig doodenrijk kan beteekenen, geven de meeste uitleggers toe. Wel hebben enkelen gemeend, dat Christus met deze straf bedoelde, dat de inwoners van Kapernaum binnenkort sterven zouden, en gezegd, dat dit oordeel vervuld is in den Joodschen oorlog, toen Kapernaum door de Romeinen is uitgemoord, maar ieder onbevooroordeeld lezer voelt toch, dat hiermede aan den ontzaggelijken ernst van dit woord van Christus wordt te kort gedaan. Het forsche: „gij zult nedergestooten worden tot den Hades" zegt meer dan dit strafgericht op aarde; bovendien, hoeveel dorpen en steden der Joden zijn in den Joodschen oorlog niet uitgemoord, zonder dat ze aan gelijke zonde als Kapernaum zich hadden schuldig gemaakt. Meer te zeggen valt dan ook voor de opvatting van die exegeten, die er op wijzen, dat dit zelfde beeld ook voorkomt in de Oude Testamentische profetie, met name in Jesaja 14:13—15, Ezech. 31:16 en daar aanduidt de diepste vernedering. Evenmin als het „verhoogd worden tot den hemel" in letterlijken zin kan worden opgevat, want Kapernaum is natuurlijk niet „in den hemel" opgetrokken geworden, evenmin mag omgekeerd, zoo zegt men, het „nedergestooten worden tot den Hades" letterlijk worden verstaan; het is beide malen een overdrachtelijke wijze van spreken, die de hoogste eere en de diepste schande aanduidt. Maar al is dit op zich zelf juist, toch mag tweeerlei hierbij niet vergeten worden. Vooreerst niet, dat al wordt hemel en Hades hier overdrachtelijk gebruikt, daaraan dan toch de gedachte ten grondslag ligt, dat *hemel* en *Hades* lijnrecht tegenover elkander staande plaatsen zijn. Drukt het „verhoogd worden ten hemel" hier de hoogste eer uit, omdat de hemel de woonplaats van God en zijn heilige engelen is, dan is het „nedergestooten worden tot den Hades" de diepste schande, omdat deze Hades het tegendeel van den hemel, d.i. de woonplaats van Satan en zijne duivelen is. En in de tweede plaats bestaat die diepe vernedering, die Kapernaum wacht, toch niet alleen in een of andere *aardsche* straf, zooals de verwoesting door de Romeinen, maar wijst Christus zelf op de *eeuwige straf*, die Kapernaum wacht. In het volgende vers zegt Christus toch: „doch ik zeg u, dat het den lande van Sodoma verdraaglijker zal wezen in den dag des oordeels dan ulieden." Een straf erger dan Sodoms ondergang, dat door vuur uit den hemel verwoest werd, wacht Kapernaum, als de dag des oordeels komt, en deze ergere straf is geen andere dan de helsche straf. Dr. B. Weiss in Meyer's commentaar op Matth. 11:23 teekent hier dan ook bij aan: „tot den Hades zult gij nederdalen, nl. op den dag des gerichts, om de Gehennastraf te ondergaan." En Strack en Zöckler in hun Kurzgefasster Commentar op het Nieuwe Testament vertalen te dezer plaatse het woord Hades bij uitzondering door hel.

Het „verhoogd zijn tot den hemel" van Kapernaum drukt ook meer uit dan een hooge eer alleen. In Kapernaum's synagoge had jaren lang Christus, Gods Zoon, gepredikt; daar waren heerlijke teekenen en wonderen geschied; Kapernaum had het goede woord Gods gesmaakt, de krachten der toekomende eeuw genoten. De zaligheid des hemels was hun nabij geweest; ze hadden gestaan aan de poort van het Paradijs. Dit alles ligt in het „verhoogd zijn tot den hemel" opgesloten. En waar ze op „zoo groote zaligheid" geen acht hadden gegeven, Christus en zijn woord hadden verworpen, daar zou over Kapernaum het bangste en schrikkelijkste oordeel komen, het oordeel der verharding, dat uitloopt op een werkelijke „nederdaling ter helle". Alleen zóó opgevat, krijgt het woord van Christus zijn volle, diepe beteekenis.

Uit de Pers.

In de *Bazuin* schreef Ds. van Andel een ernstig woord over: „onze gesprekken", dat zeker in Christelijke kringen behartiging verdient:

Onze gesprekken konden stichtelijker zijn. Veeltijds laten zij het hart zoo ledig. Soms zelfs is het er erger mede gesteld, dan namelijk, als twist of achterklap er den boventoon in voeren. Maar al is het alzoo niet, dan mag toch gezegd, dat onze gesprekken zoo al niet, dan toch veeltijds onbeduidend, onvoldoende zijn. Zij loopen over het nieuws van den dag, over de mociten des huiselijken levens, over de zorg voor den tijd, en over algemeene belangen, die van Staat en Kerk. Nu is het zeker geoorloofd, ja noodig en nuttig om over deze dingen te spreken; men mag wel over aardsche dingen samen raadplegen, zijn hart in vertrouwden kring ontlasten over de dagelijksche verdrietelijkheden des levens, en elkander op de hoogte houden van wat om ons heen gebeurt. Zelfs behoort het onder onze plichten om samen te spreken over de teekenen der tijden en over den strijd der kerk, en sooveel als er mede in samenhang staat. Maar, als er over niets anders gesproken wordt, en gerwegen van wat tot het verborgen leven met God behoort, dan ontbreekt er al te veel.

" Toch behooren godsdienstige gesprekken in den gezelligen kring hedendaags tot de zeldzaamheden. Er is reden voor. Praatzucht heeft hier veel bedorven, praatzucht, bevorderd door de zucht om den roem van bijzonder rijk aan bevinding te zijn niet te verliezen. Men vergat dat het reukwerk zijn geur verliest indien de flesch, waarin het bewaard wordt, al te veel ten gerieve van anderen wordt geopend. Zoo licht vervalt men in dit euvel als men behoort onder hen, tot wie men als tot „vaders of moeders" opziet; dan behoort er genade toe om te zwijgen, als men niets bijzonders te zeggen heeft, en door zwijgen gevaar loopt in de schatting te dalen. Toch zal men telkens de ondervinding opdoen, dat het hart ledig is in oogenblikken, dat er van onze lippen wat verwacht wordt; de Geest des Heeren laat zich evenmin gebieden als lijdelijk afwachten.

Dat de Geest des Heeren zich terug trekt, waar men enkel wil spreken over wat Hij aan onze ziel gedaan heeft, bevreemde ons niet. De Geest werkt niet buiten het Woord dat God door zijnen Zoon, en diens profeten of apostelen tot ons gesproken heeft. Willen wij daarom de bewegingen des Geestes opwekken, zoo moeten wij beginnen met te spreken over het Woord. Dit moet natuurlijk niet geschieden met de bedoeling om te schitteren met onze kennis van het Woord; ook mag het gesprek niet in een twistgesprek ontaarden, wat doorgaans het geval is, als men over teksten van betwiste uitlegging gaat spreken. Neen, wij moeten over het Woord spreken met de bedoeling om door tusschenkomst van den Heiligen Geest, van de heiligende kracht des Woords ondervinding op te doen in onze harten. Dan zullen wij bemerken, dat de beloften, gedaan aan hen die het Woord ter harte nemen, niet ijdel zijn. Er zal geest en leven komen in onze gesprekken, en wij zullen eindigen met te kunnen getuigen, dat de Geest het Woord dienstbaar gemaakt heeft aan onze vertrooisting en heiliging. Wie met het Woord begint zal lichtelijk eindigen met den Geest; want de Geest is gekomen om ons in de Waarheid in te leiden en ons hare vrijmakende kracht te doen ondervinden.

Waarlijk, wij moesten meer over Christus' woorden spreken. Deze woorden zijn lichtstralen; Christus toch is het licht der wereld, degene, die ons des Vaders Naam heeft geopenbaard. Hier is eene rooit uit te putten stof; over deze dingen zal men spreken in alle eenvigheid. Hierboven worden zij niet moede om zich bezig te houden met wat God ons gegeven heeft, naar zijn vrijmachtig welbehagen, in Christus, den tweeden Adam, in wien al de schatten Gods verborgen zijn, voor ons en mededeelbaar aan ons; zullen wij, die hier op aarde zijn, er dan van zwijgen? Wij zijn tot Christus geschapen, en evengoed aan Hem gegeven, als Hij gegeven is aan ons, opdat wij zijne kroon in vreugde zouden zijn, en uit Hem Gode, den Vader, vrucht voortbrengen. Zullen wij dan onze bestemming vergeten, in plaats van er elkander gedurig aan te herinneren?

Er is iets, dat wij niet over het hoofd mogen zien. Het is goed als wij over de beloften en vertroostingen des Evangelies spreken, maar wij mogen niet eenzijdig worden, door te zwijgen van wat Christus of met zijn eigen mond, of door zijne dienaren, de profeten en apostelen, geleerd heeft van de hinderpalen, op den weg naar de zaligheid. Hoe nadrukkelijk heeft Jezus er op gewezen dat elke zonde, van welke wij weigeren ons te bekeeren, ons den toegang tot het koninkrijk der hemelen afsluit! Dat wij dan ook over deze zijne woorden met elkander spreken. Maar hoe zelden geschiedt dit! Men zou zelfs vreemd opzien, als men onderling in den gezelligen kring ging spreken over de onmogelijkheid dat de onverzoenlijke barmhartigheid van God ontvangen zou; over het onvereenigbare van de liefde tot het geld, met de liefde Gods; over de verhindering onzer gebeden ingeval men zijne vrouw hare eere niet geeft; over onzen plicht om in ootmoed te wandelen, geene eer naar het vleesch te zoeken, en een ander uitnemender te achten dan ons zelven; over onze roeping om den naaste lief te hebben als ons zelven, en zulks te openbaren in verdraagzaamheid, mededeelzaamheid, voorbidding, en dergelijke; over het nieuw gebod, dat Christus ons gegeven heeft, het gebod der broederlijke liefde, waarbij men Hem in den broeder bemint; over de roeping tot goede werken, het zich verzamelen van een schat in den hemel, en het genadeloon aan het werk der liefde verbonden. Maar waartoe meer? Het gezegde zij genoeg om ons te doen zien, hoever de woorden van Jezus in ons bewustzijn op den achtergrond staan. Och of zij eene plaats verkregen in onze gesprekken! Het zou een ommekeer geven als van het leven uit den dood.

Als wij lager aanvingen zouden wij hooger stijgen. Want indien ons hart de bewaarplaats is van Christus' geboden, is het ook de werkplaats van zijnen Geest. Dan zouden wij niet stom en zuchtend bij elkander behoeven te zitten, maar elkander kunnen toeroepen: komt, en ik zal u vertellen wat God aan mijne ziele gedaan heeft. En greft het werk der genade, dat buiten ons ligt, rijke stof tot onderhoud, niets minder behoeft van het werk der genade in ons gezegd.

Wij behoeven in het spreken over die werkingen van den Geest des Heeren in de harten ons niet te beperken tot wat wij zelven hiervan ondervonden hebben. Schrift en historie geven ons overvloedige stof om over de wonderen der genade te spreken, die het verlorene vindt, den blinde leidt, den kleinmoedige sterkt, den bedroefde vertroost, den onreine reinigt, den dwalende terecht brengt — o hoeveel meer was hier nog bij te voegen Behaagt het den Heere om het licht over zijn werk in ons te laten opgaan, dan zal menigeen zien, dat hij meer ondervinding heeft opgedaan van het werk des Geestes dan hij wist. Zwijgen wordt dan onmogelijk. Dan gaat de vrome soms terug tot zijne vroege jeugd, de onvergetelijke tijd der eerste liefde, toen het leven een voortdurend genieten was. Ach ja, dan komen de afdwalingen, de herleving van den wereldlust, de verzoeking tot ongeloof, de twijfel aan zijn genadestaat, maar ook Gods vaderlijke roede en zijne terechtbrengende genade. Dan kon verhaald hoe Hij ons van onze hoogten afgebracht heeft naar het dal van verootmoediging, alwaar wij het eens werden met vrije genade; hoe Hij ons „Abba, Vader" leerde roepen, en ons hart vertroostte en verblijdde door de hoop en den voorsmaak des eeuwigen levens.

Willen wij weten waar ons hart vol van is, letten wij er dan op waar onze mond vol van is; want uit den overvloed des harten spreekt de mond. Bidden wij toch om lippen die den naam Gods belijden; de man toch, die van God zwijgt, leeft als lag hij reeds in het graf, waar niemand des Heeren lof zingt.

Officieele Berichten.

De classis Gouda zal D.V. vergaderen op Dinsdag 3 Mei. Punten voor het agendum in te zenden uiterlijk 12 April bij ondergeteekende.

DALHUIJSEN,
consulent der roepende kerk.

Nieuwerkerk a. d. Yssel, 29 Maart 1910.

Particuliere Synode Drente.

De Particuliere Synode van de Geref. Kerken van Drente zal D.V. gehouden worden op Woensdag 8 Juni 1910 te Hoogeveen in de Geref. Kerk, aanvangende 's morgens 9 uur.

Punten voor 't agendum worden tijdig ingewacht bij den eersten ondergeteekende.

Namens de roepende kerk te Hoogeveen:
DR. T. OROGMA, *h. t. praeses.*
A. B. VISSER, *scriba.*

Classis Gorinchem.

Vergadering der classis Gorinchem D.V. Woensdag 4 Mei a.s., gewone tijd en plaats. Punten voor 't agendum s.v.p. in te zenden vóór 17 April.

Namens den kerkeraad van de Geref. Kerk van Gorinchem:

C. LINDEBOOM, *praeses.*
J. DEN BOEFT, *scriba.*

Gorinchem, 29 Maart 1910.

Classis Rotterdam.

De classis Rotterdam zal D.V. vergaderen op Dinsdag 3 Mei e.k., 's morgens 10 uur, in het kerkeraadsgebouw Ammanstraat 25 te Rotterdam.

Punten voor het agendum worden vóór 14 April ingewacht bij den eerst ondergeteekende.

Namens den kerkeraad van Hillegersberg (Terbregge):

M. ROOSEBOOM, *praeses.*
C. J. KONIJNENBURG, *scriba.*

Hillegersberg, 29 Maart 1910.

Kort verslag van de vergadering der Geref. kerk in de classis Almkerk, gehouden den 17den Maart 1910 te Nieuwendijk.

1. Na het zingen van Ps. 89:3, en het lezen van Psalm 48 opende Ds. J. A. Goedbloed de vergadering met gebed.

2. De credentiebrieven worden nagezien en in orde bevonden. Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd. Aan een diaken wordt keurstem verleend.

3. Het moderamen wordt aldus saamgesteld: Ds. J. A. Goedbloed, praeses; Ds. T. H. de Jonge, assessor; Ds. H. L. Both, scriba.

4. De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

5. Ds. Both brengt verslag uit van den arbeid der kerkvisitatoren over 1909; naar aanleiding van dit rapport wordt nog over enkele dingen gesproken.

6. Ds. Bosch brengt verslag uit van de vergadering van het suppletiefonds tot ondersteuning van kranksinnigen in de classis, gehouden Woensdag 16 Maart te Almkerk.

7. Eenige mededeelingen over den Evangelisatie-arbeid worden door deputaten aan de vergadering gedaan.

8. Het onderzoek naar art. 41 D. K. O. heeft plaats. Hieruit blijkt, dat de hoop op ineensmelting der kerken Werkendam A en B grooter mag zijn dan tot dusver.

9. In de pauze worden de classicale kosten verrekend, en de collecten gelad voor de Theol. faculteit der V. U. en voor den Evangelisatie-arbeid. In het volgende kwartaal moeten de kerken collecteeren voor de Theol. school en voor de Zending.

10. Voor Waardhuizen en Giessen-Rijswijk worden de vacaturebeurten geregeld. Een verzoek der classis Bosch, om de kerken van Heusden en Helmond in dit kwartaal een Zondag te willen dienen, wordt toegestaan. Ds. Bosch zal Heusden, Ds. de Jonge zal Helmond dienen.

11. Tot deputaten voor de Particuliere Synode worden benoemd: Als primi: de Ds. J. A. Goedbloed, F. Rispens en H. L. Both; en de oudl. H. W. Knol, P. van Drunen en C. Verhagen. Als secundi: Ds. W. Bosch, J. Osings en T. H. de Jonge; en de oudl. C. A. Koekkoek, A. van Noorloos en A. Oost. Als deputaten voor den Evangelisatie-arbeid zullen van de Particuliere Synode weer voorgedragen worden: Ds. W. Bosch, Ds. J. A. Goedbloed en oudl. A. Oost.

12. De volgende classis zal saamgeroepen worden door Sleeuwijk, en gehouden worden te Almkerk, den 16en Juni.

13. De assessor, Ds. de Jonge, spreekt het dankgebed uit, en de praeses sluit de vergadering.

Uit naam der classis:
H. L. BOTH, *scriba.*

Buitenland.

Duitschland. De Opperkerkeraad der Pruissische landskerk en de Gemeinschaften.

De Opperkerkeraad der Pruissische landskerk heeft zich in een schrijven aan de Algemeene Synode uitgesproken over de „Gemeinschaften," dat zijn vereenigingen van belijders van den Christus, tot opbouwing in het geloof. Dit college schreef aldus: „Daar het Protestantisme naar zijn aard de vrije beweging van de Christenen niet in den weg staat, zoo is het te begrijpen, dat er voor de vorming van „Gemeinschaften" plaats is in de kerk, zonder dat deze zich tegen de kerk behoeven te richten. Daarbij komt de overweging, dat de openbare Godsdienst niet meer als vroeger zulk een voorname plaats in het volksleven inneemt. In de groote steden treedt hij op den achtergrond, en niet alleen daar, maar overal waar een meer levendige beweging bij de bevolking plaats heeft. Dit hangt te samen met de tegenwoordig bestaande toestanden, die niemand in zijn hand heeft.

Het tegenwicht hiervoor kan alleen daarin gevonden worden, dat de vroomheid als inwendig persoonlijk leven zich des te krachtiger openbaart. Maar dit leidt als vanzelf tot vorming van „Gemeinschaften", zoodat zonder directe actie der kerk kleinere kringen binnen de landskerk zich vereenigen tot het aankweeken van vroomheid. Dat dit overal onder ons geschiedt, wordt ook uit dien hoofde begrijpelijk."

„Aan de andere zijde mogen predikanten en gemeenten geen zuur gezicht zetten, wanneer kleinere kringen onderling stichtelijke samenkomsten houden, die niet voor allen toegankelijk zijn. Doch dit is niet altijd gemakkelijk, althans niet voor predikanten, wanneer deze vergaderingen zich aan hunne leiding en opzicht ontrekken. Want als men hier niet menschelijke zwakheid en dwaling in aanmerking neemt, is het een waarheid, dat hoe ijveriger een predikant is, hoe meer hij zich verantwoordelijk gevoelt voor de stichting der geheele gemeente, zoodat hij dan ook onwillekeurig overal begeert leiding te geven, waar hij zich verantwoordelijk gevoelt. Maar men kan toch in de Evangelische Kerk niet den eisch stellen, dat alle stichting en opbouwing van het geestelijk leven door middel van kerkelijke organen moet plaats hebben. Wanneer het daarbij maar ordelijk toegaat en beproefde Christenen de leiding hebben! Wij moeten ons tegenwoordig in de Kerk daaraan gewennen, de pinnen der tent wat verder te steken. De veranderde tijd laat ons geen keus, wij moeten meer beslist dan vroeger, toen ieder zich aan de Kerk hield, daarop bedacht zijn, dat deze vrije beweging der gemeenteleden niet in tegenspraak komt met de grondstellingen onzer Kerk."

Wij zien in deze woorden van den Opperkerkeraad de belijdenis, dat hij zich niet in staat acht, de landskerk zoo te leiden, dat het vormen van „Gemeinschaften" daardoor overbodig wordt. Het is toch niet te ontkennen, dat de genoemde gezelschappen zich gevormd hebben, omdat de belijders des Heeren in de landskerk niet vonden, wat zij tot opbouwing in het geloof noodig hadden. In plaats van er nu op aan te dringen dat de Algemeene Synode met den Opperkerkeraad samenwerke om hierin verandering te brengen, en het Christenvolk door een degelijke innige bediening van het woord tot zich te trekken, wordt aanbevolen zooveel mogelijk te zorgen, dat alles in de gezelschappen ordelijk toegaat en dat beproefde Christenen de leiding hebben. Maar hoe zullen de predikanten daarvoor kunnen zorgen, wanneer de Gemeinschaften van hunne leiding niets willen weten?

N.-Amerika. Peary en de Eskimo's. Peary, de ontdekker van de Noordpool, schreef een artikel in *Hampton's Magazine*, waarin hij betoogt dat de Eskimo's, die hij op zijn ontdekkingsreizen leerde kennen, niet tot beschaving moeten gebracht worden. Hij beweert dat de Eskimo's geen Godsdienst hebben, maar gelooven in booze geesten, die zij trachten te verzoenen; het „hiernamaals" stellen zij zich geheel zinnelijk voor. Peary is van oordeel, dat wanneer de Eskimo's tot beschaving werden gebracht, zij hun eenvoudig communisme, dat noodzakelijk is voor hun voortbestaan, zouden verliezen. „Als eenmaal het idee van persoonlijk eigendomsrecht op huizen en voedsel bij hen levendig gemaakt is, dan zouden zij zoo zelfzuchtig worden als beschaafde wezens, terwijl nu alle wild grooter dan een zeehond het gemeenschappelijk eigendom is van den stam; niemand bij hen sterft van honger, terwijl zijn naaste zich verzadigt. Heeft een man een dubbel stel jachtgereedschappen, zoo geeft hij er een aan den man die er geen heeft. Het gemeenschapsgevoel houdt dit volk in stand. Ik heb hun wat onderricht gegeven in de eerste beginselen van de gezondheidsleer en van geneeskundige behandeling bij krankheden, verwondingen enz., maar hiermede moet, dunkt mij, hunne beschaving ophouden. Mijne gedachte steunt niet op een theorie of op vooroordeel, maar op een achttienjarige studie en ervaring. De Schepper heeft deze gelukkige menschen geplaatst in hun eigen bijzondere omgeving, en de overtuiging drong zich aan mij op, dat Hij wijzer is dan de zendelingen."

Peary zou goed gedaan hebben, wanneer hij in de eerste plaats onderzocht had wat de Zending, onder de Eskimo's tot stand gebracht heeft. Voordat de Zending onder hen arbeidde zagen zij er niets in om, als hun voorraad van mondbehoeften uitgeput was, vrouw en kinderen op te eten. Hoewel niet zoo woest als andere wilde volken, was hun ieder gevoel van liefde en medelijden vreemd. Wanneer een schip door storm op hunne kusten geworpen was, zagen zij er geen bezwaar in, de schipbreukelingen om te brengen en hunne kleederen buit te maken. Een schrijver in *Les Missions évangéliques au XIXième siècle* zeide van de Eskimo's: „niet zelden ziet men een man zijn stervende vrouw verlaten om aan zijn werk te gaan, zonder dat hij er het minst ter wereld van schijnt te gevoelen, of ook grijsaards, weezen en weduwen van honger en koude omkomen voor de oogen der buren, daar niemand van deren er aan denkt, hen bij te staan. De eenige dienst, welken men hun soms bewijst, is, dat men hen doodslaat, om hun lijden te verkorten.

Wat Peary beweert omtrent de religie der Eskimo's is ten deele waar. Zij gelooven aan een goeden en aan een kwaden geest. Om den goeden bekommeren zij zich zeer weinig, omdat zij niets van hem te vreezen hebben; om den kwaden veel, omdat zij bang voor hem zijn. In ieder dorp is een toovenaar, Angekok genaamd, wiens bedrijf bestaat in het afwenden van den toorn van den boozen geest, door het prevelen van gebeden en het offeren van honden.

Vroeger werden de zeelieden die op de kusten van Labrador of Groenland schipbreuk leden, meedoogenloos vermoord. En thans? „In 1847 werd een Engelsch schip, de Graham, ver uit zijn koers gedreven en door den storm naar Labrador gejaagd. De bemanning had aan alles behoefte, voedsel, brandstof, kleeding. Het schip had masten en zeilen verloren. Van boord af kon men met een verrekijker woningen op de kust onderscheiden, maar men durfde geen kanonschot lossen; men wilde zich liever aan alles blootstellen, dan aan het gevaar in de handen der roofgierige en wreede Eskimo's te vallen. Maar wie schetst de verwondering van den kapitein en de bemanning, toen zij verscheidene sloepen van wal zagen steken, bemand met inboorlingen, die naar het schip roeiden en vredeteekenen gaven. Deze barbaren brachten de Graham in een veilige ankerplaats en bewezen aan de manschappen de hartelijkste Christelijke gastvrijheid. Ieder kan raden, dat dit schip het geluk had te stranden tegenover een Zendingspost.

In 1859 leed een ander vaartuig de „Kitty" schipbreuk in volle zee. Het scheepsvolk ging in twee sloepen, waarvan de eene, na zestig dagen op den Oceaan gezworven te hebben, dicht bij den zendingspost Ohak landde. De vijf matrozen, die in deze sloep waren, bevonden zich in den treurigsten toestand; hunne voeten waren bevroren, hunne lichamen tot geraamten uitgeteerd. Zij waren zoo zwak, dat men hen naar het huis der zendelingen dragen moest. Daar deze schipbreukelingen eerst eenig wantrouwen toonden, bedienden de Eskimo's zich van een aandoenlijk middel om hen gerust te stellen. Zij hieven een hunner liederen aan. De zeelieden verstonden de woorden niet, maar zij hoorden er de melodie in, welke zij vroeger dikwijls in Engeland gehoord hadden. Dit maakte op hen zulk een indruk, dat zij, niettegenstaande hunne uitputting, neerknielden om God voor zijn goedertierenheid te danken. De Eskimo's gaven hun het beste voedsel dat te vinden was, en langzamerhand kregen zij hunne krachten terug.

De meeste zorg baarde hunne bevroren handen en voeten. Door trouwe verpleging slaagde men er in, die te genezen, behalve bij één, wiens teenen moesten afgezet worden, omdat het koud vuur ze dreigde aan te tasten. Een vrouw van de Eskimo's verrichtte deze operatie met veel handigheid. Den geheelen winter brachten de vijf schipbreukelingen te Ohak door, men kon niet naar Engeland terug; gedurende al die maanden werd men niet moede hen wel te doen; telkens brachten de Eskimo's hun een deel van de opbrengst hunner jacht, en op het Kerstfeest vonden onze matrozen, toen zij uit de kerk kwamen, hunne kamer geïllumineerd en verscheidene geschenken op tafel gelegd. Zoo las men in „Les Missions Evangéliques" (Neuchâtel) 1862, p. 328.

Wij vermoeden dat Peary aan den arbeid der Zending heeft te danken, dat hij door Eskimo's op zijn ontdekkingstocht zoo goed werd gediend, al waren dit geen tot het Christendom bekeerde lieden. Het is niet te ontkennen, dat de Hernhutters op Groenland een heerlijk werk deden, dat zeker ten goede gekomen is aan den geheelen daar wonenden stam.

Gemengd Nieuws.

De hoogleeraar Arthur Drews uit Heidelberg trekt door Duitschland om met zijn lezing: »Is Christus een historische persoonlijkheid«, of »Heeft Christus geleefd«? propaganda te maken voor zijn monistische denkbeelden. De bovengenoemde vragen beantwoordt hij dan ontkennend. Zijn laatste voordrachten hield hij te Jena en te Berlijn. In Jena kwam hij van een kwade reis te huis. De liberale hoogleeraar Weinel toonde aan, dat Drews valsche gevolgtrekkingen gemaakt had, en dat als men volgens de methode van Drews te werk ging, men evenzeer kon aantoonen dat historische persoonlijkheden als Socrates en anderen, niet hadden bestaan. Ook mengden zich de hoogleeraren Thümmel en Stärk in dit debat, en brachten den spreker zoo in de engte, dat hij tenslotte verklaarde, dat hij ook de Christus-mythe wilde prijsgeven.

Beter ging het Drews te Berlijn, waar het bestuur van den Monistenbond hem uitgenoodigd had. Zij die opposite voerden, waren niet zoo gelukkig als de tegensprekers te Jena, en al kan niet getuigd dat Drews te Berlijn een schitterend succes had, toch kan men niet zeggen dat hij met beschaamde kaken evenals te Jena moest afdeinzen.

Men vraagt nu in Christelijke kringen of het niet goed zou zijn, mannen als Prof. Drews door Christelijke mannen die »debating power« hebben, overal waar zij optreden te laten bestrijden? Dit zal des te gemakkelijker zijn, wanneer men van een lezing gelijk die door Prof. Drews overal gehouden wordt, een stenographisch verslag liet maken. Men zou dan op die manier menschen bereiken, die niet meer in de kerk komen. Aldus zouden dan atheistische voordrachten een middel zijn tot evangelisatie van menschen, die het moeilijkst te bereiken zijn.

Uit Solingen, een industriestad in de Rijnprovincie, wordt bericht dat al de rechtzinnige Presbyters (onderlingen) der Evangelische landskerk hunne ambten hebben neergelegd. Sedert de »Evangelisatie" van Prof. Weinel, in 1902, was de vrede uit die gemeente weg. Wel behaalden de rechtzinnigen bij de Presbyterverkiezingen in 1903 en 1905 nog de overwinning, maar toen in 1907 en 1909 de modernen de sociaal-democraten als hulptroepen hadden weten te verkrijgen, kwam er een ommekeer. Het Presbyterum telde tot hiertoe slechts drie moderne leden, en wel drie predikanten; de andere 35 behoorden voor het meerendeel tot de rechtzinnigen; de minderheid noemde zich middenpartij, maar was, gelijk bijna overal elders, op de hand van de modernen. Toen tien leden onlangs moesten aftreden, stelden de rechtzinnigen voor, de vijf rechtzinnigen en de vijf leden van de middenpartij te herkiezen. Maar de middenpartij besloot met de modernen voor de verkiezing van vijf modernen en vijf middenmannen te ijveren. De verkiezing van tien leden stond als laatste punt op het agendum van de vergadering die de keuze doen moest. De liberalen deden toen het voorstel om de verkiezing eerst te doen plaats hebben, daar niet alle leden de vergadering tot het einde konden bijwonen. De rechtzinnigen protesteerden daartegen, omdat nog niet al hunne geestverwanten ter vergadering waren. Maar de liberalen en de middenmannen zetten hun wil door, met het gevolg dat geen rechtzinnige verkozen werd. Hierop verzochten de rechtzinnigen om uit hunne ambten ontslagen te worden; de liberalen hadden daar niets op tegen. Daarop zonden de rechtzinnige Presbyters een stuk de wereld in, waarin zij verklaarden, dat zij met schaamte en smart het hadden gezien hoe de liberalen door middel van de sociaal-democraten bij de kerkelijke stembus keer op keer de overwinning hadden behaald. Wij hebben het moeten dulden, dat een die op zulk een manier verkozen was, ons in een openbare vergadering met giftigen spot heeft overgoten, ons gebed bespottend en onzen God lasterend, terwijl hij ons met de baalpriesters van Elia vergeleek, zonder dat liberale voorzitter dit onwaardig doen naar behooren strafte, — zoo heet het in dit stuk.

De afgetreden Presbyters zeggen ook nog, dat zij er van afgezien hebben de hulp der kerkelijke autoriteiten in te roepen, omdat deze trots herhaalde bezwaarschriften óf de dingen lieten gaan óf de zijde der modernen kozen. Men gevoelt dat deze Presbyters met het neerleggen van hun ambt niet naar Gods Woord handelden, al kunnen wij begrijpen dat zij den strijd moede werden. In den toestand, waarin nu de gemeente van Solingen verkeert, had die gemeente juist ouderlingen noodig, die voor het woord Gods buigen. Ach, dat men in Duitschland tot de overtuiging kwam, dat reformatie der Kerk dringend noodig is.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

UIT KWAAD TOT GOED.

V.

HERBERG.

Al voortwandelend waren onze vrienden het groote huis genaderd, dat zij reeds vroeger hadden gezien.

Ook dit leek dichtbij minder mooi dan uit de verte. 't Was een groot huis van één verdieping, met witte muren, die echter al jaren de witkwast schenen ontbeerd te hebben en er vrij grauw uitzagen. Rondom het huis liep een veranda, sierlijk met slingerplanten begroeid. Heel het huis lag trouwens in het groen. Op de deur was een wapenbord gehecht, op hetwelk in het Spaansch iets geschreven stond.

De matrozen vermoedden, en terecht, dat hier de burgemeester wonen zou, of, zooals men het in dat land noemde, de Alcalde. Zij gingen dus de openstaande deur binnen. Weldra bevonden Velders en zijn makkers zich in de tegenwoordigheid van iemand, die een soort van uniform droeg, wel wat versleten en kaal, maar toch een aanduiding van zijn rang. Hij vroeg in de Spaansche taal aan de vreemdelingen wat hun verlangen was. Gelukkig kon een der oudere matrozen die veel op Cuba gevaren had, vrij goed in dezelfde taal antwoord geven, en al hun wedervaren vertellen. De zeeman verzocht ten slotte den Alcalde om goeden raad wat te doen en vooral voor 't oogenblik om hulp.

De Alcalde bleek een vriendelijk man te zijn, en wel in zijn schik dat hij eens vreemdelingen ontmoette, die natuurlijk in dit afgelegen Indianendorp zelden te zien waren. Hij onthaalde hen op wijn en andere verkwikkingen, en trachtte hun toen duidelijk te maken waar zij zich eigenlijk bevonden. Heel bemoedigend was dit laatste niet. Het dorp lag om zoo te zeggen aan een uithoek, ver van alle groote steden en wel niet ver van de kust, maar dat deze rotsig en bijna ontoegankelijk was wisten onze zeelieden zelfs reeds.

„Waar ge nu zijt", sprak de Alcalde ten slotte, „kunt ge kwalijk blijven. Het zou u spoedig aan al het noodige ontbreken, en als de zware regens komen is het wonen in het bosch onmogelijk. Het best is dat ge allen hierheen komt. Uw kapitein kan dan schrijven naar St. Eustatius b. v. Dat is een Hollandsche kolonie en daar zal men wel weten raad te schaffen. Wilt ge zelf naar de legerplaats gaan waar de